

זמני שבת קודש

הדלקת נרות	מוצאי שבת	רבנו תם
------------	-----------	---------

תל אביב	17:17	18:17	18:49
ירושלים	17:15	18:20	18:53
חיפה	17:15	18:16	18:47

שבת שלום ומבורך!

העלון טעון גניזה

חכמי הדור

פרשת השבוע מכנה את היהודי שמחפש את משה רבינו, לשמוע מה בפיו ולקבל את הנחיותיו, בשם מבקש ה', כאמור 'והיה כל מבקש השם יצא אל אוהל מועד' – והכוונה ליהודי שמחפש את משה רבינו כדי לדעת את דבר ה'. רש"י בפירושו עומד על כך וחושף גילוי מדהים, שהמבקש את פני הזקן – הצדיק, כמבקש פני השכינה – נחשב כמבקש את בורא עולם בעצמו.

וזאת, משום שחכמת ה', הוראותיו והנחיותיו – כולן נתונות בתוך התורה, העוברת מדור לדור בידי חכמיה וגדוליה. ולפיכך, כשיהודי חפץ לדעת מה מוטל עליו לעשות, כיצד ראוי לו לנהוג, מה כדאי לו להחליט בכל צומת בחייו – כל שצריך לעשות הוא לשאול את ה', לחפש את התשובה בחכמת ה' יתברך, ואת זאת הוא עושה בפניה לצדיק, לחכם, לגדול שבאותו דור. כך הוא מתחבר לחכמת ה', כך הוא מקבל תשובות מבורא עולם – באמצעות שלוחיו הנאמנים, הצדיקים והחכמים שבדורו.

ולכן, המתחבר לצדיק, המקושר עם החכמים, השואל בעצתם והנעזר בחכמתם, זוכה לסייעתא דשמיא וברכת שמים מלווה אותו בהחלטותיו, בצעדיו, בחייו. כי הוא לא נעזר ב'יועץ' חכם ככל שיהיה, הוא שואל את חכמת בורא עולם, הוא נועץ בחכמת התורה, הוא פונה לנציגים של בורא עולם בעולמנו. וכשהוא פועל על פי הנחיותיהם ועצותיהם – אין פלא שהוא זוכה לברכה ולסייעתא דשמיא, כי ברכת שמים מלווה את הצועד בדרך התורה, בדרך האמונה, בדרך שקבע בורא עולם.

אשרינו שזכינו, כי גם בדור כמו שלנו, דור כה שפל ביחס להיסטוריה העשירה של העם היהודי, עדיין יש לנו חכמים וצדיקים המצויים בכל עיר ועיר, בכל חוג ובכל עדה. תלמידי חכמים משכמם ומעלה, מרביצי תורה ידועי שם, צדיקים נעלים, אדמו"רים ורבנים לרוב.

(הרב אשר קובלסקי)

הרה"ג דניאל זר שליט"א
ראש הישיבה והמוסדות

לבטוח בדבר האמיתי

אדם צריך להתפלל אל השם יתברך בכוונה שרק הוא יכול לעזור לו

אדם בעל הבטחון הוא רגוע ושלם, כתינוק בידי אימו שהוא יודע שיש לו את כל מה שהוא צריך, רק מציץ קצת ויש לו חלב ומוצץ וכל מה שהוא צריך. כך כל אדם צריך לדעת שיש לו כתובת, אלוקים קרובים אליו, אדם ברוחב יש לו עצבים והוא מתפוצץ מרוב לחץ, אין לו כתובת, יהודי ירא שמים פונה לקב"ה והוא מקבל תפילתו.

אבל צריך שיהיה בחינת "וְאֵנִי תַפְלָה" שכל הלב שלו יהיה פונה לה' בתפילה, ולא רק הפה והשפתיים, מן השפה ולחוץ. מקורות הלב "לכל אשר יקראוהו באמת" אז ה' קרוב, והוא מרגיש את ה', מרגיש שה' שמע אליו ויעשה את הטוב ביותר בשבילו, ועל ידי זה הוא שלו ושאנן, ובוטח. כמו שנאמר: "קְהָה אֶל ה' הַזֶּקֶן וְיִאֲמָץ לִבָּן וְקְהָה אֶל ה'."

היה זה לפני כארבעים שנה בישיבה הישנה, הייתי מחוץ לבית המדרש ופתאום הופיע לידי אדם גבוה גלוי ראש, שאלתי אותו אם הוא צריך עזרה, אמר לי, אני רוצה לומר לך משהו, אני לא יודע אם שמעת עלי הכינוי שלי בעיתונות זה הטייס יאק, הודיתי שלא שמעתי. אמר לי שמע, אני גדלתי ללא אמונה ומסורת, במלחמת יום הכיפורים טסתי מעל התעלה – מטוסים סביבי נפלו כמו זבובים, כל הזמן התפללתי לפני ה' למרות שלא גדלתי באמונה – התפללתי שה' יחזירני לשלום. ואני בטוח, שמה שהצלחתי בטיסות שלי לשוב הביתה בשלום זה בגלל התפילה שהתפללתי כל הזמן לפני ה'.

יש כתובת אחת – הבורא עולם. לא בחיל ולא בכח, רק בידי הקב"ה. בעת מלחמה במה אתה בוטח? בחייל בטנק ובמטוס, וכי יש טנקיסט שבטוח שהולך למלחמה וחוזר בשלום? אם הטייס עצמו אומר לך שהוא בוטח בהקב"ה והיה ה' מבטחו, אז אתה בוטח בטייס? מי יושב במטוס – אדם כמון, הוא לא יודע מבקש ממך שתאמר תהלים לזכותו, הוא לא יודע אם יחזור בשלום אם לא ואתה בוטח במי שבעצמו לא בטוח?!

שבת שלום ומבורך!

מתוך דרשתו השבועית של הרה"ג דניאל זר שליט"א
המתקיימת בכל יום רביעי בשעה 22:00 בישיבת אור דוד

כתב רבנו יונה בספרו 'שערי תשובה': בכל דרכיך דעהו והוא יישר אורחותיך – פירוש, בכל דבר ודבר שאתה רוצה לעשות בעולם הזה תפנה אליו יתברך, ובזה הוא יישר אורחותיך יצליח דרכיך. אין כח בעולם ככח התפילה, כשאדם רגיל לבקש מאת ה' יתברך ולהודות לו על הטובות שעושה עימו ודאי שיזכה לראות ניסים ונפלאות.

וכמו שאמר דוד המלך: "עֲיִנֵּי תַמִּיד אֶל ה' כִּי הוּא יוֹצִיא מִקְּשָׁת נֶגְלִי" תמיד – היינו בכל שעה ובכל רגע ובכל מצב תמיד הפנייה שלי היא מיד אל הבורא עולם. רק הוא יתברך יכול לעזור לי, כשאדם משריש לעצמו שרק אחד בעולם ית"ש יכול לעזור לו וכל היתר זה דברים בטלים, אז ודאי שאדם זה רואה ישועות מעבר לדרך הטבע. בכל אשר אתה פונה לעשות, תזכור את הקב"ה, תבטח בו ותתפלל אליו, ואז מובטח לך כי הוא יישר ארחותיך, שתצליח בכל אשר תלך.

אפילו אדם שח"ו אינו שומר מצוות, עליו להתפלל לקב"ה, כשיוצא מהבית יניח ידו על המזוזה ויבקש מהש"ת שיצליח דרכו, הוא יראה פלאים, הוא יראה ניסים ונפלאות, ואז תראה את האמונה ותרגיש את ה'. ועל ידי זה יזכה לשוב בתשובה שלמה.

"קרוב ה' לְכָל קֹרְאָיו לְכָל אֲשֶׁר יִקְרָאָהוּ בְּאֵמֶת" – ה' קרוב לאדם לשמוע בקשתו, ובלבד שיתפלל מקורות הלב, והוא מרגיש קרוב לה', לא כתוב "שומע" ה' לכל קוראיו אלא "קרוב" ה', והיינו כי האדם מרגיש שה' שומע אותו והוא קרוב אליו ויש לו טעם בתפילה, מרגיש שה' קרוב אליו ונמצא איתו.

וכמו כן צריך תמיד להודות לה' יתברך כמו שאומרים בתפילה 'הטוב שמך ולך נאה להודות' וכן אומרים "כי לך טוב להודות ולשמך נאה לזמר".

אדם שרגיל להתפלל לה' ולהודות לו יתברך, כמה הוא שמח ומאושר, שיש לו תמיד כתובת לפנות אליו, כמו שנאמר כי מי גוי גדול אשר לו אלוקים קרובים אליו כה' אלוקינו בכל קראינו אליו. כמה מאושר הוא בעל הבטחון שתולה יתוב בה' מתפלל אליו תמיד ומודה לו על כל דבר ודבר. אנשים בלי אמונה כל דבר מביא אותם ללחץ ומתח ועל סף התקף לב, אבל

זכות החיזוק והקריאה בעלון

לעילוי נשמת שלמה בן ג'ון ג'ון, סגלית בת חנה, חן בן חיה, יואב בן חנה

להצלחת אסף בן חיה, רועי בן דינה, אלעד בן עמה, אלדד בן ירדנה

לרפואת מורנו ורבנו הרב דניאל זר בן רבקה, צורי בן רחל, יהושע בן גאולה

לזש"ק בנימין בן חסיבה, אלדד בן חוה, ספיר בת עליזה, לילך בת עליזה

גם אתם רוצים להקדיש זכות של אלפי עלונים להצלחה, לרפואה, לזש"ק או לעילוי נשמת יקירכם?

התקשרו עכשיו:

03-61-50-203

סיפור לשבת

הרב צבי נקר

הרב עובדיה יוסף

אלמנה, הרב עובדיה יוסף שלח אותי אליך כדי שתעזור לי."

שלום סעדון שמע את הדברים, הוא התרגש מאוד ונפל והתעלף.

נוצרה מהומה באולם, הגיע המוהל הגאון הרב ראובן אלבו שליט"א ראש ישיבת אור החיים. שלום סעדון התעורר והרב אלבו שאל אותו מה קרה. שלום סעדון אמר לרב אלבו: "הרב ישמע מה שיש לאישה זו לומר". שלום סעדון ביקש מהאלמנה לספר מדוע היא הגיעה לאולם בית ישראל.

האלמנה סיפרה בתמימות לרב אלבו שהיא התאלמנה והרב עובדיה יוסף עזר לה שנים רבות ונתן לה כסף כל חודש, אך הרב עובדיה נפטר ועברו מספר חודשים, לכן היא החליטה להגיע לקברו של הרב ושם להתפלל. היא בכתה בכי גדול ולאחר שחזרה לביתה היא חלמה פעמיים את אותו חלום שהוא אומר לה שהיא תבוא לברית בירושלים באולם בית ישראל ושם היא תפגוש את שלום סעדון שיעזור לה.

אמר שלום סעדון לרב אלבו: "היא חלמה את מרן פעמיים ואני חלמתי אותו פעם אחת, השבוע. אני לא קשור לברית הזאת, אני לא מבני המשפחה, אין לי שום קשר לאנשים פה. הרב עובדיה בא אלי בחלום ואמר לי בני, ביום חמישי בשעה אחת בצהריים באולם בית ישראל בירושלים תיערך ברית מילה. תגיע לשם אישה אלמנה שתבקש ממך עזרה. אני מבקש ממך שתעזור לה."

ואז פנה אליה שלום סעדון ושאל אותה: "תגידי לי, כמה כסף הרב עובדיה נתן לך כל חודש?" היא אמרה לו: "הרב היה נותן לי כל חודש ארבעת אלפים ש"ח, היה מפרש מהמשכורת שלי".

אמר לה שלום סעדון: "מהיום תקבלי ממני כל חודש ארבעת אלפים ש"ח ממרן ועוד ארבעת אלפים ש"ח ממני".

לומדים אנו מסיפור מצמרר זה, שסופר ע"י הרב אילן גזל שליט"א, שצדיקים במיתתם קרויים חיים, וכוחם גדול מאוד לאחר פטירתם.

מדוע גדולים צדיקים במיתתם?

הגאון רבי יצחק זילברשטיין שליט"א הביא את דברי הגמרא (חולין דף ז' עמוד ב') שגדולים צדיקים במיתתם יותר מבחייהם, מה הפשט בדברי חז"ל אלו? ומסביר ה'עמק יהושע' (על פי דברי התוספות שם): חסד מיוחד עשה הקב"ה עם הבריות בכך שאיפשר להם לגשת אל הצדיקים, בחייהם ולבקש ברכה וליטול עצה.

הטבה זו עם הבריות באה לידי ביטוי בכך שהקב"ה לקח מהצדיקים את האור המיוחד שהיה צריך להיות על פניהם, שהרי אם היתה קרן אור זו מצויה בהם לא היו יכולים בני האדם להתקרב אליהם.

כל זאת בחייהם של הצדיקים, אבל לאחר פטירתם מן העולם, אפשר להחזיר להם את קרן האור, ואז הם 'גדולים' יותר, וכבר אי אפשר לגשת אליהם.

כוס מים וישבה על הספה. היא טרם הספיקה לשתות את המים ותרדמה נפלה עליה.

והנה היא חולמת חלום. בחלומה היא רואה את רבנו מרן הרב עובדיה זצ"ל, אמר לה 'ביתי למה תבכי? כמו שעזרתי לך בחיי חיותי, כך גם עכשיו אני אעזור לך'.

'תקשיבי לי ביתי, ביום חמישי הקרוב באולם בית ישראל בירושלים בשעה אחת בצהריים, תתקיים ברית, בברית יהיה נוכח יהודי בשם שלום סעדון, לך אלי ותגידי לו שהרב עובדיה שלח אותך והוא יעזור לך'.

האלמנה חלמה את החלום והמים נשפכו והרטיבו אותה. היא התעוררה ואמרה 'חלום טוב, חלום שלום, אך חלומות שוא ידברו, הרי אין אדם חולם אלא מהרהורי לבו, הייתי כל היום בקבר של מרן, התפללתי שם וחשבתי עליו ולכן חלמתי עליו'. היא קראה קריאת שמע על המיטה, נכנסה לחדרה והלכה לישון.

והנה היא חולמת את אותו חלום בפעם השנייה,

וגם בחלום זה שוב פונה אליה מרן ואומר לה 'בית, למה תבכי, כמו שעזרתי לך בחיי חיותי גם עכשיו אעזור לך. ביום חמישי הקרוב באולם בית ישראל בירושלים תתקיים ברית מילה, יהיה שם יהודי בשם שלום סעדון, תלכי אליו ותגידי לו שהרב עובדיה שלח אותך שיעזור לך', והנה היא התעוררה מהחלום.

היא הבינה שאם היא חלמה את אותו חלום פעמיים, אז יש דברים בגו, יש פה איזה מסר בחלום. היא חשבה לעצמה הרי אין לי מה להפסיד, אני אסע לירושלים.

ביום חמישי היא השכימה קום ונסעה לירושלים. היא הגיעה לתחנה מרכזית אך לא התמצאה במיקום, שאלה את העוברים ושבים כיצד להגיע ולאחר מאמץ רב הגיעה לאולם בית ישראל. והנה היא מבחינה בכניסה לאולם שיש שילוט- חץ ימינה בר מצוה וחץ שמאלה ברית מילה. היא עלתה לכיוון האולם ששם אמורה להיות הברית, היא ראתה פעילות של המלצרים שעורכים את השולחנות. לאט לאט הגיעו בני המשפחה, ההורים הצעירים עם התינוק, לאט לאט התאסף הציבור והברית החלה.

האלמנה פתה מעזרת הנשים לאחד האברכים ושאלה: "האם יש פה יהודי בשם שלום סעדון?" האברך אמר לה: "כן, הנה הוא פה".

שלום סעדון בצעירותו היה מעביר את השיעורים של מרן הרב עובדיה יוסף בלויין. מרן הרב עובדיה בירך אותו שבזכות זיכוי הרבים שהוא עושה הקב"ה ישפיע עליו שפע גדול של אושר, ואכן הוא נעשה לעשיר גדול.

אמר לה: "כן, הנה הוא פה, את רוצה שאני אקרא לך?" אמרה לו האלמנה: "לא כרגע, הברית מתחילה, מיד לאחר הברית אני צריכה אותו".

הסתיימה הברית בשעה טובה והיא ביקשה מהאברך שיקרא לו. האברך ניגש לשלום סעדון ואמר לו שיש פה אישה שרוצה לדבר איתו.

שלום סעדון הגיע לאישה האלמנה ושאל: "מה אני יכול לעזור לך?" היא ביקשה ממנו שיבוא איתה הצידה. הוא ניגש איתה הצידה והיא אמרה לו: "תשמע, אתה תחשוב שאני משוגעת, אתה תחשוב שאני מדומיינת, אך אני חייבת לומר לך את מה שיש לי בלב. אני אישה

הסיפור הבא עולה על כל דמיון אך הוא אמיתי לחלוטין.

מספר שנים לפני פטירתו של מרן הרב עובדיה יוסף זצ"ל, נפטר יהודי מהעיר אלעד והשאיר אחריו אלמנה ויתומים. מטה לחמה של האלמנה נשבר תוך תקופה קצרה, והיא עמדה בפני שוקת שבורה, אין מי שיפרנס את הבית, היתומים וזעקים ללחם.

בצר לה החליטה שהיא עושה מעשה. היא נסעה לביתו של מרן רבי עובדיה יוסף כדי לבקש ממנו עזרה. היא הגיעה לבית של מרן בשעה עשר בלילה, נקשה על הדלת ואחד מבני הבית פתח את הדלת וראה לפניו אישה מבוגרת. הוא שאל מה היא צריכה והיא השיבה שהיא רוצה להיכנס לרב.

אמר לה: "עכשיו כבר לילה, הרב כרגע לומד ואין קבלת קהל, תבואי מחר ויכניסו אותך".

אמרה לו: "תכנס לרב עובדיה ותגידי לו שאני אישה אלמנה וברצוני לדבר איתו, אם הוא יניח לי לבוא מחר, אז אני אבוא מחר".

הוא נכנס לרב ואמר לו: "יש כאן אישה אלמנה מהעיר אלעד, היא רוצה לדבר עם הרב, אמרתי לה שתבוא מחר".

"היא אלמנה, תכניסו אותה מיד", ענה הרב.

נכנסה האלמנה וישבה ליד הרב עובדיה ופרצה בבכי מר וסיפרה על בעלה שנפטר ועל היתומים שנותרו ללא משענת ושנשבר מטה לחמה.

הרב עובדיה הזיל דמעות והשתתף בצרתה של האלמנה. האלמנה אמרה: "כבוד הרב, לא באתי לכאן כדי לבקש ברכה, באתי לבקש עזרה, שהרב יחפש דרך לעזור לי".

האלמנה התכוונה שמכיון שהרב עובדיה מעורב ומכיר ארגוני חסד, אז הוא ימליץ בפניהם שיסייעו לה. אמר לה הרב: "בית, הסיירי דאגה מליבך, אני אעזור לך כל חודש, אך אני מבקש שאף אחד לא ידע על כך. תבואי לפה כל חודש ותקבלי ממני מעטפה, אבל רק אני ואת יודעים מזה".

ואכן כך היה. האישה היתה מגיעה פעם בחודש, בני הבית לא ידעו למה הגיעה. היא היתה נכנסת לרב, לוקחת את המעטפה ויוצאת.

כך במשך שבע שנים זה היה ההסכם בינה לבין רבינו מרן הרב עובדיה יוסף.

והנה בעוונותינו הרבים נפטר עמוד העולם, מאור ישראל, גאון עוזנו ותפארתנו מרן הרב עובדיה יוסף. יחד עם הבכי של כל עם ישראל בכתה גם האלמנה בכי קשה ועצוב, בכי כפול על הסתלקותו של גדול הדור וגם שכעת הסתלק מי שעזר לה בכלכלת הבית.

והנה עברו להם חמישה חודשים מפטירתו של מרן והאשה היתה במשבר כלכלי גדול. היא חשבה לעצמה, אמנם מרן לא נמצא בין החיים, אבל צדיקים במיתתם קרויים חיים. אני אלך לציון שלו ואני אתפלל להקב"ה שזכות מרן תעמוד לי והוא יעזור לי.

האלמנה נסעה מאלעד לירושלים באוטובוס, הגיעה לקברו של מרן ומיד כשהבחינה בקברו של מרן פרצה בבכי. הדמעות שלה הרטיבו את המצבה של מרן, והיא לא יצאה משם עד שהיא סיימה את כל ספר התהילים, למעלה משלוש שעות בדמעות ורותחות. לאחר מכן היא חזרה באוטובוס לביתה שבאלעד, הגיעה בשעות הערב עייפה וסחוסה נפשית וגופנית. היא מזגה לעצמה

האם מותר להתיר קשר שנקשר בשבת?

שאלה: קשרתי לילדה שלי סינר בקשר עניבה, ובטעות הילדה מתחה את החוט ונעשה שני קשרים זה על גבי זה, האם מותר להתיר קשר זה בשבת, בשביל שיהא אפשר להוציא הסינר?

מלאכת קושר: הקושר והמתיר היו במלאכת המשכן, שכן צדי החלזון (לצבוע התכלת בדמו), קושרין ומתירין. (שכל רשתות עשויות קשרים קשרים, והן קשרים המתקיימים לזמן ארוך. ופעמים שצריך ליטול חוטין מרשת זו ולהוסיף על זו, מתיר מכאן וקושר מכאן. שבת עד:).

הגמרא מקשה (שבת קיב.) על ברייתא שהיתה נשנית בשלשה אופנים שונים, התיר רצועות מנעל וסנדל, תני חדא חייב חטאת (אסור מהתורה), ותני חדא פטור אבל אסור (אסור מדרבנן), ותניא אידך מותר לכתחלה. ופירשו הראשונים, מנעל דאושכפי חייב מהתורה, "דמעשה אומן הוא וקשר של קיימא הוא". ומנעל דרבנן (של תלמידי חכמים), "שמעשה הדיוט הוא אלא שהוא קשר של קיימא", ולפיכך פטור אבל אסור (מדרבנן). ומנעל דבני מחווא שמותה, כגון רצועות שיוצאות מגופו של מנעל וקושרין אותו על הרגל ועל השוק אחר שנועלין את המנעל, "דלאו מעשה אומן ולא קשר של קיימא הוא".

ויש ראשונים שפירשו, אסור מהתורה - בקשר שהסנדל עושה כשתוחב הרצועה במנעל, קושר קשר מתוכו שלא תוכל לצאת, "והוא קיים לעולם". אסור מדרבנן - תלמידי חכמים כשקושרים סביב רגלים אין קושרין בדוחק שפעמים שחולצו כשהוא קשור ונועלו כשהוא קשור, "ומיהו קשר של קיימא לא הוי", שבשעת הטיט (כשירידים גשמים והאדמה נעשית כעין טיט), מתירין אותו וקושרין אותו בדוחק שלא ידבק בטיט וישמט מרגליו.

[וכן גבי קשר שבסנדל שאסור מדרבנן נחלקו הראשונים בפירוש הגמרא, יש אומרים, סנדלים של שאר אנשים, שאין רצועות קבועות בהן על ידי אומן, וקושרין ומתירין, ופעמים שמתקיים שבת (שבוע) או חדש. ויש אומרים קשר של טבעת שקושרים האומנים (מ"מ אינו של קיימא), שמקבץ כל הרצועות ומכניסן בתוך טבעת זו שבנעל, וכשרוצה מהדק את הנעלים ואחר כך קושר מחוץ לטבעת, וכשרוצה, מרווח].

ופסק מרן בשלחן ערוך (סי' שיז ס"א), הקושר קשר של קיימא, והוא מעשה אומן, חייב וכו'. אבל הקושר קשר של קיימא ואינו מעשה אומן, פטור. וקשר שאינו של קיימא ואינו מעשה אומן, מותר לקשרו לכתחלה. והרמ"א כתב, שכל קשר של קיימא, אפילו של הדיוט, חייבין עליו מהתורה. ועשוי לקיימו ליותר משבע ימים אסור מדרבנן.

קשר על גבי קשר: כתב הרמ"א (סי' שיז ס"א), ויש אומרים דיש לזהר שלא להתיר שום קשר שהוא שני קשרים זה על זה, דאין אנו בקיאים איזה מקרי קשר של אומן. דאפילו בשאינו של קיימא אסור לקשרו והוא הדין להתירו. וכן נוהגין.

אמנם כתב מרן החיד"א, ובגלילותו פשט המנהג לקשור שני קשרים בחגורתו אשר במתניו שאינו של קיימא והוא של הדיוט ולית דחש לה אלא מיעוטא דמיעוטא דבטילי במעוטייהו. ועוד יש שכתבו, שממה שכתבו הרמב"ם ומרן בש"ע (סי' שיז ס"א), הקושר קשר של קיימא "ואינו מעשה אומן", פטור. כיצד, וכו', או שקשר חבל בדלי פטור והרי כל העולם יודע שקשירת חבל בדלי הוא קושרו בשני קשרים זה על זה הדק היטב. ומבואר מהרמב"ם וממרן שזה אינו מעשה אומן.

למעשה: יש אומרים שצריך להזהר שלא לקשור בשבת שני קשרים זה על זה, אף על פי שאינו עושה כן לקיימא, מפני שאין אנו בקיאים לדעת מהו קשר "מעשה אומן", ושמה שני קשרים זה על זה נחשבים כמעשה אומן. והעושה קשר בראש החוט דינו כשני קשרים זה על זה, שהוא מתהדק היטב שם. ויש חולקים ומתירים לקשור שני קשרים זה על זה בשבת, כל שאינו עושה כן לקיימא, אלא להתירו בתוך שבעה ימים. וכן המנהג להתיר והמחמיר תבא עליו ברכה. ובמקום צורך אין להחמיר. ומיהו אפילו לדעת האוסרים לקשור שני קשרים זה על זה, כתב הרמ"א בהגה, שבמקום צורך אין לחוש, ומותר להתירם, שהואיל ואינו אלא אסור מדרבנן, במקום צורך לא גזרו חכמים. (חזון עובדיה ח"ה עמ' סב).

ולפיכך מותר להתיר את הקשר ולהוציא את הסינר מהילדה.

אימון אישי הרב אהרן פרידמן

מחשבות אוטומטיות

כשם שיש רבבות פעולות ותהליכים המתרחשים בגופנו בכל רגע ורגע, בלי קשר למודעות שלנו ובלי צורך בתשומת לבנו, כך רבות מהפעולות שאנו עושים יום יום, אף שבתחילת דרכנו היינו צריכים ללמוד איך לעשותן, כיום אנו עושים אותן אוטומטית, בלי לחשוב ובלי לשים לב כמעט.

נטייתנו לאמץ הרגלים ולפעול 'אוטומטית', היא חסד מאת הבורא ב"ה, כדי שלא נצטרך להיות עסוקים וטרודים בכל עת בפעולות האלה, אלא נוכל להיות פנויים להתרכז במלוא תשומת הלב במשימות שלפנינו.

גם בתחום המחשבות והתפיסה הקוגניטיבית הדברים פועלים כך. אנו קולטים את המציאות שסביבנו כהרף עין, מעבדים את הידע ומפרשים אותו אוטומטית, בהתאם לאוצר הבלום שיש במוחנו ובהתאם להנחות, לדעות קדומות ולניסיון העבר, וממשיכים הלאה בלי צורך להפסיק ולהתיישב כדי להתבונן במה שקרה זה עתה ובמשמעות של הדבר.

כך אנו זורמים בחיים, כאשר העין רואה והאוזן שומעת, ואנו קולטים, מעבדים את מה שראינו ושמענו, ומגיבים בהתאם, באופן אוטומטי כמעט. היכולת הנפלאה לפעול אוטומטית היא המאפשרת את תפקודנו התקין בחיי היום-יום. היא חסכונית ועוזרת לנו להספיק יותר בחיים.

ואולם יכולת זו עלולה גם לסבך אותנו כהוגן. זאת כאשר תהליך עיבוד הידע והפרשנות שלנו לקוי ופגום, מבוסס על הנחות שגויות ודעות קדומות מעוותות, ואנו 'מעכלים' את מה שקורה סביבנו בחוסר פרופורציה ובחוסר איוון. כשאנו רואים צל הרים כהרים ומפרשים את המציאות בצורה מעוותת ולא נכונה, אזי יכולת התפקוד האוטומטי בעוכרנו.

חשוב להבין, שהפרשנות וההסתכלות האוטומטיות שלנו על אירועי החיים, אינה נוגעת להיבט אחד ויחיד בלבד, אלא עשויה לבוא לידי ביטוי בכל תחומי החיים כמעט. אצל רבים מהאנשים מדובר בצורת חשיבה מקיפה וכוללת, הנוגעת לכל עולמם ומשפיעה עליהם במידה בולטת ומשמעותית.

כדי לראות עד היכן הדברים מגיעים ובאיזו עוצמה הם עשויים להשפיע עלינו, בחרנו לתאר אירוע פשוט ושכיח מחיי היום-יום, ששני אנשים שונים עשויים לחוות ולהיות מושפעים ממנו באופן שונה זה מזה כרחוק מזרח ממערב.

האופטימיסט והפסימיסט יוצאים לדרך...

הנה גישתם וצורת חשיבתם של שני אנשים, נורמליים ושכיחים בהחלט. האחד הוא מר אופטימוב, והשני הוא מר פסימוב. הראשון הוא כמובן טיפוס אופטימי, והשני - טיפוס פסימי. השניים יוצאים יחדיו לנסיעה בין-עירונית, כדי להשתתף בחתונה משפחתית. בתחילת הדרך הם נקלעים לפקק תנועה.

כעבור שתי דקות של עמידה בפקק, יתחיל את נאום השכנוע שלו מר פסימוב, הרגיל לראות כל דבר בשחור ולחשוב שכל מה שיכול להשתבש מסתמא ישתבש.

לעומתו, מר אופטימוב, שמחשבותיו האוטומטיות פועלות מתוך אמונה שבסופו של דבר הכול יסתדר לטובה, לא יבהל. גם אם בהמשך הדרך יהיו סימנים לעיכוב, וגם אם באמת יתגלה שהם תזקוקים בגלל תאונת דרכים, הוא יאמין שיהיה יסודי ויגורם להם שום נזק משמעותי.

שניהם אינם צריכים לחשוב איך לחשוב, ולא לחכך בדעתם כדי להחליט איך לגשת לעניין. הם עושים זאת אוטומטית, מתוך הרגל מחשבתי והנחות שאימצו לעצמם במהלך חייהם. מר אופטימוב פועל מתוך שכנוע עמוק ואמונה שבסופו של דבר תמיד יסתדרו הדברים ומה שיקרה לא יהיה נורא. לעומתו, מר פסימוב פועל מתוך שכנוע עמוק ואמונה שהסיכויים שדברים ישתבשו אדירים וסבירים. בעיניו, כאשר הדברים מסתדרים, מדובר במקרה יוצא דופן, חד-פעמי, שאינו מלמד על הכלל.

שניהם רואים כך את כל אירועי החיים. לא משנה אם מדובר באירוע משמח או מעציב, בזכיה בגורל או בכישלון אישי.

רגע חושבים

הרב ישראל לוגסי

אתה מלא בטובות ועוד שואל היכן השם?

ואם תאמר מדוע הביא עליהם הבורא הסתר פנים זה שצמאו למים? על כך עונה התורה בפרוש (שם פסוק ז') "ויקרא שם המקום מסה ומריבה על-ריב בני ישראל ועל נסתם את ה' לאמר היש ה' בקרבנו אם אין".

התורה מגלה לנו שהבורא ידע את כוננתם של בני ישראל ואת דרכם עמו, והוא שעקבו אחר ה', האם תמיד הוא עמם או בורח מהם לפעמים, ואת זה שנא ה', מדוע הנכם עוקבים אחרי, וחוששים פן אעזב אתכם, וזהו: על נסתם את ה' לאמר: היש ה' בקרבנו אם אין, בני ישראל היו מנסים את ה', אם הוא עומד תמיד לצדם, או שפעמים מתעלם מהם, ועל כך כעס ה' ושלח עליהם את עמלק, כדי שיתאמצו לזעק לה' מתוך מצוקתם, ולהכירו גם בשעת הסתר פנים, וכמו שיבאר עוד להלן.

במשל שהביאו חז"ל, כעס האב על בנו הנשא על כתפו, היאך אחר שיש לו לבן זה שקית מלאה בצעצועים שכן בקש מאביו כל מיני חפצים שמצא בדרך, ועם כל זה שואל לאותו אדם שפגשו, היכן אביו? כעס האב, יש לך שקית מלאה צעצועים ממני, ואתה מלא בטובות ממני, ואתה שואל היכן אני...?

ואף שעם ישראל אכן היו במצוקה, שהרי צמאו למים, ופחדו שימותו הם ומקניהם. ומדוע בכל זאת כעס עליהם ה'?

התשובה. הקדוש ברוך הוא חפץ שגם בעידן הסתר פנים יראה האדם כמה נסים עדין מסביבו, וכועס הוא היאך מתנכר האדם ומתעלם מכל הטובות והחסדים שעדין סביבו, ומתמקד בהסתר, ועד ששואל היכן ה'.

למאמרים נוספים של הרב ישראל לוגסי
בקרו באתר 'ישיבת אור דוד'

כשאדם מתבונן בחסדים הטמונים בדיון - נצל מהדיון. והנה יובן היטב דברי רבותינו שנתנו טעם לביאת עמלק על ישראל ביציאתם ממצרים.

שכן באמת תמוה הוא מהיכן באה עליהם צרה זו, שהרי כשם שהפיל הבורא פחד ואימה על כל אמות העולם מספור קריעת הים, וכנאמר (שמות טו, טו) "אז נבהלו אלופי אדום אילי מואב יאחזמו רעד נמגו כל ישרי כנען". כמו כן ביכלתו היה להפיל פחד ואימה על עמלק, ואם בכל זאת היה אומץ בעמלק להלחם בישראל, זה בודאי בהשגחה פרטית, מאת ה' היתה זאת לתן אומץ בלבם של עמלק להלחם בישראל.

וביותר תגדל התמיהה שהרי ידע עמלק שיכוח, וכמשל חז"ל לאמבטיה רותחת שהיו הכל יראים להכנס לתוכה, בא לץ אחד ונכנס לתוכה, אף על פי שנכוחה - צננה לאחרים, הרי שידע שיכוח, אם כן בודאי היה כאן רצון ה' שכן יהיה ומדוע?

התשובה לכך היא במשל נוסף שאמרו חז"ל על ביאת עמלק, משל לבן שהיה רוכב על כתפו של אביו ויצאו לדרך, היה אותו הבן רואה חפץ ואומר, אבא, טל חפץ זה ותן לי, והוא נותן לו, וכן כך כמה פעמים, פגשו בדרך אדם אחד, אמר לו הבן: ראית את אבא...? אמר לו אביו, אינך יודע היכן אני? השליכו ובא הכלב ונשכו.

הבאור בזה: הקדוש ברוך הוא תבע מעם ישראל כאשר התלוננו קדם לכן על שצמאו למים, ורבו על כך עם משה, ואף אמרו ביאושם: "היש ה' בקרבנו אם אין..." (שם פסוק ז').

הלא רואים אתם שהנכם נשאים על כתפי, שכן הנה הוצאתי אתכם ממצרים, ואשא אתכם על כנפי נשרים, ועל כל פסיעה ראיתם נסים. האם בשביל הסתר פנים אחד, תכחישו ותתנכרו להשגחתי, ותשאלו היכן ה', היש ה' בקרבנו אם אין...?

הוצעה לטעום טעם של שבת אמיתית?

ישיבת אור דוד מזמינה אתכם להצטרף לשבת מלאה רוחניות
עם הרה"ג דניאל זר שליט"א ובחורי הישיבה

קריאת תהילים

חדרים מפוארים

אוכל כיז המלך

תפילות מרוממות

להזמין מקום לשבת הקרובה ניתן למלא את הטופס באתר הישיבה או להתקשר למשרדי הישיבה

03-5701212